

СОЦІЯЛІСТ-РЕВОЛЮЦІОНЕР

Виходе двічі на тиждень.

Умови передплати:

До кінця року . . . 3 карб. — коп.
 На місяць 1 „ 50 „
 Окреме число 20 „
 Полтава, бувший Губернаторський буд.

1. Універсал Української Центральної Ради—2. Вперед—
 3. Про партійну роботу—4. Нерозумний крок.

№ 5-й.

Вівторок 14 листопаду (ноября) 1917 р.

№ 5-й.

УНІВЕРСАЛ

УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ.

Народе український і всі народи України! Тяжка і трудна година пала на землю Республіки Російської. На півночі, в столицях іде міждусобна і кривава війна. Центрального правительства нема, і по державі шириться безвластє, безладдя і руїна. Наш край так само в небезпеці. Без влади дужої, єдиної, Народньої, Україна теж може упасти у безодню усобиці, різни і занепаду.

Народе Український! Ти разом з братніми народами України поставив нас берегти права здобуті боротьбою, творити лад і будувати все життя на нашій землі. І ми, Українська Центральна Рада твоєю волею, во імя творення ладу в нашій країні, во імя ратування всієї Росії оповіщаємо: од нині Україна стає *Українською Народньою Республікою*, не одділяючись од республіки Російської і зберігаючи єдність.

Ми твердо станемо на нашій землі, щоб силами нашими допомогти всій Росії, щоб уся республіка російська стала федерацією рівних і вільних народів.

До установчих Зборів України вся власть творити лад на землях наших, видавати закони и правити належить нам, Українській Центральній Раді і нашому правительству генеральному секретаріатові України. Маючи силу і власть на рідній землі, ми тою силою і властю станемо на сторожі прав Революції не тільки нашої землі але і всієї Росії.

Отож оповіщаємо: до території народньої Української Республіки належать землі заселені в більшості українцями: Київщина, Поділля, Волинь, Чернигівщина, Полтавщина, Харьківщина, Катернославщина, Херсонщина. Визначання границь Української Народньої Республіки що до прилучення частин Холмщини, Курщини, Вороніжчини і сумежних губерній і областей, де більшість населення українська, має бути встановлено по згоді організованої волі народі

Всіх же громадян цих земель оповіщаємо:

Од нині на території Української Народньої Республіки стнуючіе право властности на землі поміщицькі та інші землі нетрудових хозяйств сільско господарського значення, а тако ж надільні, монастирські, каб нетські—**насується.**

Признаючи, що землі ці є власність усього трудового народу і мають перейти до нього без викупу, Українська Центральна Рада доручає генеральному секретареві по земельних справах негайно виробити закон про те, як порякувати земельним комітетам, обраним народом, тими землями до Українських Установчих Зборів.

Праця робітництва в Українській Народній Республіці має бути негайно упорядкована. На території Народньої Республіки України з сього дня установляється по всіх підприємствах вісім годин праці.

А зараз оповіщаємо: тяжкий і грізний час, який перебуває вся Росія, а з нею і наша Україна, вимагає доброго упорядкування виробництва, рівномрного розподілення продуктів споживання і кращої організації праці і через те приписуємо Генеральному Секретарству праці:

Від сього дня разом з представництвом від робітництва встановити державний контроль над продукцією України, пильнуючи інтересів як України так і цілої Росії.

Четвертий рік на фронтах льється кров і гинуть марно сили всіх народів світу.

Волею та іменем Української Народньої Республіки ми, Українська Центральна Рада, станемо твердо на те, щоб через Центральное правительство примусить спільників і ворогів негайно розпочати мирні переговори.

Так само будемо дбати, щоб на мирному конгресі права українського народу в Росії і по-за Росією не було в замиренню порушено. Але до миру кожен громадянин Республіки України повинен разом з громадянами усіх народів Російської республіки стояти твердо на своїх позиціях, як на фронті, так і в тилу.

Останіми часами яснї здобутки революції було затемнено відновленою карою на смерть.

Оповідіаємо: од нині на землі республіки Української смертна кара насується.

Всім ув'язненим і затриманим за політичні виступи зроблені до сього дня, як уже засудженим так і не засудженим, а також і тим, хто ще до відповідальности не потягнений,—дається повна амністія.

Про се негайно буде виданий закон.

Суд на Україні повинен бути справедливим, відповідальним духові народу.

З тою метою приписуємо Генеральному Секретарству судових справ зробити всі заходи упорядкувати судівництва і привести до згоди з правовими поняттями народу.

Генеральному Секретарству внутршніх справ приписуємо взяти всіх заходів до закріплення і поширення прав місцевого самоврядування, що являється органом нижшої адміністративної влади на місцях і до встановлення найтіснішого зв'язку і співробітництва його з органами революційної демократії, що має бути найкращою основою вільного демократичного життя.

Так само в Українській Республіці має бути забезпечено всі свободи здобуті всеросійською революцією; свобода слова, друку, віри, зібрань, союзів, страйків, недоторканности особи і мешкання, право і можливість уживання місцевих мов в зносинах з усіма установами.

Український народ, сам довгі літа боровшись за свою національну волю і нині її здобувши, буде твердо охоро-

няти волю національного розвитку всіх народностей України суцїх.

Тому оповідаємо, що народам: великоруському, рейському, польському та иншим на Україні—признаємо національну персональну автономію для забезпечення права самоврядування в справах їх національного життя та доручаємо нашому Генеральному Секретарству національних справ подати нам в найближшому часі законний проект про національну-персональну автономію.

Справа продовольча є корінь державної сили. В цей тяжкий і відповідальний час Українська Народня Республіка повинна напружити всі свої сили і рятувати, як себе так і фронт і ті частини Російської Республіки, які потребують нашої допомоги.

Громадяне! іменем Народньої Української Республіки і Федеративної Росії ми, Українська Центральна Рада, кличемо всіх до рішучої боротьби з усяким безладям, руйництвом та до дружнього великого будівництва нових державних форм, які дадут великій і знеможений Республіці Росії здоров'я силу і нову будучність.

Вироблення тих форм має бути переведено на Українських і Всеросійських Установчих Зборах.

Днем виборів до Українських Установчих Зборів призначаємо 27 грудня (декабрь) 1917 року, а днем скликання їх—9 січня (января) 1918 року.

Про порядок скликання Українських Установчих Зборів негайно буде видано закон.

У Києві 7 листопаду 1917 року.

Вперед.

15 березня Петроградська Рада робітничих та солдатських депутатів від імени усеї Російської Революційної Демократії кинула гасло взяти до своїх рук рішення питання про війну та мир і в той час від імени Російської Демократії заявила: „Демократія усіма засобами боротиметься проти захватної політики своїх пануючих клас і заклика народи Європи до спільних рішучих виступів за мир“.

Цей заклик було оголошено з самого початку Революції, в той час коли промістите лице революції кидало буйно чисті та яснї проміння в трудові народні гуці та будило трудовий нарід від віковичної темряви—неволі до світа необмежного—волі.

Маючи перед собою руїну минулого ладу та його непривітну спадщину, війну з її наслідками, нарід не зразу зрозумів усю вагу посталення перед озброєним вже раніше авангардом трудящого люду пролетаріатом городським, особливо Петроградським, його класових завдань та вимог, а в тому числі і вимогу миру.

Був потрібний час, поки це гасло вросло в свідомість народних мас, було прийнято та поставлено усею демократією в тій категоричній та конкретній формі вимоги, які не ждуть дальнішого одєладання.

Було потрібно вісім місяць в волі так вдмінної од безволля підчас царизму, а згодом і від „нормального“ для західно-європейських держав буржуазного ладу.

Чим далі наша революція набиралась характеру боротьби клас,—робочих клас в проти пануючих буржуазно-поміщицьких, тим питання миру ставало повніше, аж поки не стало на порядок дня бжучої хвилі.

Ріжні соціалстичні партії та групи, а з ними групи революційної демократії хоч і розходяться в деталях постановки справи з миром, об'єдиналися в одному—конечної потреби негайного закінчення війни. Декрет нового уряду про мир, це є плід гостропоставленої демократією

вимоги миру, це є найвичерпуюче виявлення класових вимог демократії, рішуче давліне на буржуазію, що розпочала і не хоче кінчати цю мирову бойню—війну.

Кинутий до усього світу клич миру без анексії і контрибуцій на основі самоопреділення націй, залунав серед робочих, як воюючих, так і нейтральних народів, зродився їх боевим гаслом в їх запеклій боротьбі з гнобителями—буржуазією. Але од слова до діла перейти не легко.

Справді. Нас дуже дивувала „неподвижність“ західно-європейської демократії, западто млявий зріст опозиції в її рядах проти буржуазії. Соціально перемирре на заході визнавалось нами навіть злочинним здобуттям лозунгів інтернаціоналу.

Звикши бачити європейський пролетаріат завше в авангарді борючихся робочих мас, ми гадали, що поставлене нами питання миру, будучи скоро підхопленням масами, одним дужим зусиллем, перетворяться в життя.

Ця звичка, бачити відсталість нашого робітничого руху від західно-європейського, часто густо утворювала гнітючій настрій від кажучоїся байдужости європейської демократії до питання миру. Ми навіть вважали себе покинутими всіма, нам здавалось, що захід і не дума підтримувати наші лозунги, так сміливо кинуті революційною демократією Росії. Але ми дуже обстрагували внутрішній настрій та події на Заході. Ми зовсім одкидали ту гнітючу атмосферу, в якій пробува Західно-європейський робітничий люд, якого заковано капіталістичними тїсками репресій та обмежень з боку буржуазних урядів Франції та Англії, дінастично монархичних Германії та Австрії. Сума дійстність на Заході нам стала ясною, коли ми пригадаємо той переполох уряду французького, та усеї буржуазії після введення на військових заводах інституту робітничих старост. Ця міра у нас, новіть, за часів царизму не рахувалась за реальний здобуток робітників, там же оцінилася як міра революційна.

Наші Ради Робітничих Салдатських та Селянських Депутатів оцінені західною буржуазією, як червона примара соціальної революції.

Можно б було привести ще безліч показних фактів сумної дійсності на Заході, та всі вони далекі від того аби признати цю дійсність безнадійною.

Ми маємо певні документи, які свідчать, що робочі маси ведуть боротьбу за соціальне визволення і особливо за мир. Так „Загальна федерація праці“ у Франції, що об'єднує 600000 робітників, нещодавно випустила відозву проти війни. По відомостям настрій „перемирря до кінця війни“ чим далі падає. Все більше зростає опозиція трудящих верст проти „королів капітала“ та урядів буржуазних.

Вище зазначена федерація заявляє, що далі вона не потерпить знущання над правами трудящих та справедливими вимогами демократії, не потерпить дальнішої політики урядів, розрохованої не сплюндрування трудової Франції. „Соціальний мир“ на заході рушиться. Перші кроки, при чому найтрудніші вже зроблені. Сподіваємося за цими першими і дальнішими. Ріжними шляхами, та темпами,—на заході Європи твердо, послідовно; у нас бурхливо, напружено, соціальний фронт вирівнюється. Гасла кинуті повставшим Петроградом на 8 місяці нашої революції, ці гасла поставлені руба і конкретно вже зустріли відповідний одгук на заході. Вже одержано привітання од соціалістів Германії, Австрії та Франції. Вирівнявся єдиний соціальний фронт демократій всього світу, вже чути могутній клич „вперед“.

Микола Кригерій.

Про партійну роботу.

Свої ідеали, свої думки і мрії партія соціалістів-революціонерів несла роками під час важкої реакції в безутенній боротьбі. Багато борців загинуло. Зникали цілі організації. Здавалось, що гинуть останні парості.

Але в загибелі, в смерті життя знаходе собі силу і відродження.

Тепер ці ідеали зробились добром усього трудового народу і являються великою силою, що посуває наперед нашу революцію.

Земля трудовому народові.

Союз вільних народів.

Це та сила, ті ідеали, що повинні цілком змінити наше внутрішнє і міжнароднє життя.

Народ подужав. Старий устрій упав і, падаючи, воєю вагою робив вузькі партійні рямці. Ці основні зміни партія повинна взяти на увагу, перестроїти свої ряди і взяти на свої плечі вагу роботи.

В старі часи жандарські відділи були хорошими учителями організації. Підпольна робота, ризик що-дня бути рештованим, вся небезпека потайного життя—усе це крпшляло дружбою невеличкі партійні групи робітників. Групи ці мало знали одна одну, працюючи окремо в таємних мовах. Туди йшов хто хотів жертвувати, хто хотів вложити частину своїх страждань за святу справу визволення, хто хотів купити частину своїх страждань куплена воля.

Нхто не питав у свого товариша, якої він нації і де йому було місце в лавах борців.

В цьому житті, в цій роботі, крпшли ідеї партії, крппли, щоб потім зробитися непереможними.

Нхто не думає, коли прийде час ділити землю, коли буде скликаний Український Сейм. Одна задача стояла перед партійними робітниками—зруйнувати ненавистний старий устрій. Фронт був один: на самодержавіє, на Петроград. Всі народи були об'єднані ненавистно, всі були об'єднані гнівом на гнобителів.

Згідно з таким положенням розвивались і партійна праця.

Ми знаємо, що поклик „Земля і Воля“ з'явився на півдні, на чорно-землі. Тут на найкращій землі, де буйно цвіло і крпацтво і поміщицькі якеномі, тут зацвіла червона квітка ревлюції. Ми знаємо, що найміцніші партійні групи з'явилися в Києві і тамтешні жандарми по-жалли чимало людського життя.

Тоді Київські революціонери не поділялись на українців і руських. Сполучені гнівом—вони могли би називатися російськими. Всі народи боролись тоді з російським злом.

Але з'являються українські соц.-рев. Це вістники перемоги.

Тепер ми перемогли. Партії треба вести широку практичну роботу. Партія зробилась народною.

Чи можна партії не звертати уваги на настрої народу, на його м сцеву особливість? Чи можуть робітники одмовитись від широкої практичної роботи, остаючись в вузьких партійних рямцях? Це було би зрадою історії партії та її стражданям. Партійні робітники пішли на ту роботу, сили розпоршувались, не стало старої міцної організації.

Таким приниженням організованости платили за те, що партія зробилась народною.

І на Україні партія зробилась народньою. Але хіба це визначає, що народу потрібна тільки земля, тільки хліб?

Мало партійним робітникам вести роботу тільки за „землю трудовому народові“.

Народ, де ім треба працювати,—народ український. У нього своя історія, звичаї, своя мова, своє розуміння краси. Він не був тим, чим хотів бути. Все живе було вороже самодержавію. Воно душило своєрідність, не дозволяло говорити матерною мовою. Юнацтво в середніх і вищих школах одривалося від свого народу.

І в цього народу є право на самовизначіння, є право бути самім собою. Партія соц.-революц з самого початку проповідувала права нації на самовизначіння, на автономію. Проповідувала ідею союзу вільних народів.

В цей час партія не одмовляється проводити свою земельну політику, вона повинна приступити до проведення в життя ідеалів України.

Треба почати з перебудови партії. Партія зараз взялась за роботу на місці. Вона повинна проводити в життя те, що до цього часу було мрією: земля трудовому народу на вільній Україні.

Тут, на Україні, наша партія повинна бути єдиною тільки Українською партією.

Ми добре знаємо, що наша революція не тільки політичний переворот, а має й соціальний характер.

Народ має право взяти землю, але ж він повинен налагодити хазяйство на цій землі, зупинити сахарні заводи, оставить города без сахару ми не маємо права. Але ми повинні приложити всі наші сили, се наше уміння, всю душу нашу, щоб із капіталістичного хазяйства зробити трудове. Сподіваємося, що на селі цю революцію створити вистачить сили.

Тепер і фабричні робітники могли би взяти в свої руки фабрики і заводи і нема сили, яка не дала б ім цього зробити.

В той час, як селяни забирають землю, робітники цього не роблять не через те, що ім не дають, не через те що вони права не мають; і сила і право на їхньому боці. Але налагодити роботу на цих фабриках, організувати купівлю сирцу, ремонт машин, налагодити складне хазяйство фабрик вони ще не мають сили. В городі ще не може бути повної соціальної революції. Город залишився позаду села.

Національні ідеали, автономія і федерація—все це відноситься до політичної революції. Треба знати свої вимоги, треба мати силу, щоб їх перевести в життя. Це тим легше, що всі народи сходяться на цьому—вірмети, грузини і т. д.

Працюючи з народом України, працюючи для цього народу, партія повинна бути тільки Українською партією соціалістів революціонерів. Коли національні вимоги перетворяться в закон, тоді з більшим правом, з більшою вчасністю, партія може вести організацію національних меншостей (евреїв, великорусів і ин.) на Україні.

Тепер з усією силою треба йти шляхом революційним, хляхом поглиблення і поширення революції: земля робочим людям на вільній Україні.

Ми добре знаємо, що наша революція не національна. Силами українців, руських, силами інших народів скинутий старий устрій.

Тепер усі народи ведуть соціяльну революцію (перехід землі в руки тих, хто її сам обробляє)

Ми в римо, що наша революція перекинеться й за межі Російської республіки. Ми хочемо вірити, що прапор визволення праці підніме робочий народ усього свту. Од своєї ролі, як сили об'єднуючої, не може одмовитися партія соціалістів-революціонерів, вона руйнуватиме буржуазний устрій, щоб привести натомість до царства соціялзму. Партія боролася убивствами проти убивств, і поборолася. Партія веде війну проти війни і переможе. Ми віримо.

Це велике діло трудових людей усього світу. Це міжнародне діло праці. Це тільки мрія—Інтернаціонал.

Ми тут, на Україні, один із отрядів Інтернаціоналу, ми творимо діло революції, ми хочемо, ми повинні бути самими собою. Як самостійний отряд, ми візьмося в інтернаціональну партію соціалістів-революціонерів, ми на Україні—українські соціалісти-революціонери. Ми не космополити, нам не байдужа національна справа, ми не робимо бездушного, безбарвного російського діла. Ніхто не одмовиться від своєї крові, від національності, від права на самовизначення, щоб у дружній сім'ї проповідників повести велику справу революції до Інтернаціоналу—до царства справедливості, до соціялзму.

В. Сьомушкін

Нерозумний крок.

Віками народ таїв в душі своїй великий гнів. Важко було носити його з самого народження і до самої смерті. Але навкруги була темна ніч. Соняшний промінь тільки хвилинами, мов дражнюючи, пронизував іноді ту важку темряву і знов зникав. Хвилинами була мов полехкість, але... потім народ знову окутував тяжкий морок ночі. В ярмі народ родився—ярмо носив і все своє життя. Ярмо ж це давило йому шию, розум і душу. То була економічна неволя. Час визискування капиталом моральних і фізичних сил працюючого люду. Але всьому мусить бути кінець. Над силу вже було знущання і нехтування сил народніх. Прибутки визискувачів—поміщиків і капіталістів—не варті стали того великого нищення (експлоатації) народніх сил.

А гнів народній, та маленька гулька, що тягла соки душі і тим жила, все зростав, ставав важчим і свинцем давив душу. Та гулька вже зросла, вже приспіла, вийшла з шкаралупи і хотіла побачити світ. І світ вона побачила. Повний потенціальних сил—тих сил, що ніколи не дадуться визиску капиталу, народ вийшов на великий революційний майдан і викинув свої прапори с гаслами, що зросли в його душі. Або смерть або життя. А коли

життя, то з рівним розподіленням засобів існування, без визиску безглузого народніх сил на користь купи помічників і капіталістів, без жахливої ржниці (контрастів) меншого розкошю і жебрацтвом.

Народ переміг. На тріски разлетілась стара будівля монархична, старі порядки і начали скрізь зростати нові організації, нові форми влади. Робітники на фабриках заводів і салдати на фронті і в тилу почали закладати різні комітети. На фабриках і заводах заводські та фабричні комітети, ці єднались в районні і кінець кінцем всі вони об'єднались в могутню організацію Робітничих Рад.

Селянство не одставало од робітників і салдат. Під проводом партії соціалістичної, що стоїть на охороні інтересів всього працюючого люду і зокрема селянства, селянство почало організовуватись в селянські спілки. І от за якийсь короткий час, за вісім неповних місяців, ці організації об'єднують у нас на Україні майже все трудове селянство. Робота йшла скоро, але робилось не нашвидку. Підвалини владі владі міцні, щоб ця нова форма об'єднання трудового народу міцно выдержала той напір (напіс) що йтиме з боку контр-революційних буржуазних елементів, ворогів трудового народу, його організованого домогання своїх прав.

З початку все йшло добре до того часу, поки на чолі організації селянських спілок стояли люди з справжнім революційним духом, непохитні борці за поліпшення економічного стану селянства. Вони вели народ певним шляхом направляючи його думку й волю, вели народ працюючий до перемоги над капіталістичним ладом в царство соціялізму. Народ вірив їм, бо бачив в них справжніх своїх заступників, апостолів будучого соціалістичного ладу, до якого народ прагне.

Але скоро почала зростати організація сел. спілки, скоро виявила вона свою життєву міць і силу—стали приставати до неї і ті елементи, що з початку стояли осторонь і жахливими очима дивились, як з кожною хвилиною революційний народ розправляє свої крила і шпигає своїм убийчим жалом міцну твердиню капіталістичної будови. Вони зрозуміли, що їм тепер остатись і на далі тільки глядачами не можна, бо народний гнів їх не промене.

Вони не в силі були притупити остроту народніх домогань і повернути сили його на інший шлях,—занадто мізерні їх думки і народ за ними не пішов.

Були інші сили. Знайшлись люди, що може й справді бажали народові добра, бачучи, як далеко вже зайшов капіталістичний лад в визискуванні працюючих мас. Але ці люде непомітно для самих себе надзвичай переоцінили свої сили. Їм здалося, що вони може і є тільки т справжні оборонці народніх інтересів, що без них народ не дійде своєї мети.

Але відомо всім, як погано буває тоді, коли чоловік занадто переоцінює свої сили, або як кажуть зазнається. Тоді центр (осередок) тяги переноситься на власну особу. З'являється гідотне бажання стати центральною фігурою серед всього руху і направляти його власними силами не рахуючись з тим, чи хвати їх для того великого діла і чи не хибний то буде шлях. Зазнався—казали древні римляни про таких людей.

Але треба пам'ятати, що кожна соціалістична партія—наша партія українських соціалістичних революціонерів, особливо, не повинна мати таких людей. Всі члени партії рівні, всі вони мусять підлягати одній партійній дисципліні (порядку) і не йти наперекор постановам всієї партії. Тоді тільки партія буде міцна і ідеологія її буде бездаганна. І тоді тільки вона буде правдивим проводирем працюючих мас по шляху до соціялізму.

Тяжка хвороба „зазнавання“ не минула де-котрих членів нашої партії. Помітні були і раніш так стремління

але доконче вони виявились при виставленні кандидатів до Установчих Зборів. Тут де—які люди пішли одверто шляхом здійснення своїх власних бажань і думок, ніскільки не рахуючись з цілою партією і без її дозволу, навіть більше, після заборони партії виставили свої кандидатури до Установчих зборів по другому списку. Такий ганебний вчинок їх найде свою правдиву кару—партія мусить викинути їх із числа своїх членів.

Дуже неприємно це було для партії тим більше, що через це, ми стоїмо зараз перед розбиттям сил і можемо стратити ту перемогу соціалістів над буржуазією, коли працюючий народ не зрозуміє і не заклеїть ганьбою людей, що переоцінили свої сили, пішли на такий вчинок. Партія не може терпіти порушення партійної дисципліни. Вона повинна на вчинки усіх людей одповодити тільки тим, щоб викинути їх із партії. Бо що то за партія, коли в ній не буде дисципліни? Тоді її не треба, вона ні до чого не дійде, нічого не завоює.

За час революції скрізь почала тріщати дисципліна по усіх партіях. Наша партія ще надто молода і в ній найбільше це проявляється. Тому нашою черговою задачею мусить бути чистка партії і підняття дисципліни, бо це є справдішньою силою партії.

М. Христовий

НА УКРАЇНІ.

Від Генерального Секретаріату до людно-сти України.

Генеральний Секретаріат України оповіщає всіх громадян та всі установи урядові, політичні, громадські на Україні:

Центральне Правителство всієї Росії не має спромоги керувати державним життям. Цілі краї zostалися без направляючих центрів. Через це росте руїна політична, господарська і громадська.

З огляду на це Секретаріат доповнено тимчасово генеральними комісарами в справах: продовольчих, військових, судових, пошт і телеграфу та доріг.

Компетенція Генерального Секретаріату поширюється на губернії, де є більшість української людно-сти. Через те Херсонщина, Харківщина, Катерно-славщина і Таврія (без Криму) влючаються в територію єдиної України.

Всім установам цих губерній, а також громадянам єдиної України всіх національностей належить у всіх справах звертатись до відповідних секретарств Генерального Секретаріату.

Всякі чутки і поголоски про сепаратизм, про відділення України від Росії є або контр-революційна провокація, або звичайна обивательська несвідомість. Центральна Рада і Генеральний Секретаріат твердо і виразно заявив, що Україна має бути в складі Федеративної Республіки Російської, як рівноправне, державне тіло. Сучасне політично становище цієї постанови ні трохи не мінє.

Поки мир між воюючими державами не встановлено, доти робота на фронті не повинна спинятись. Армія мусить бути одягнена, нагодована, озброєна. Генеральний Секретаріат в згоді з відповідною центральною військовою владою вживатиме всіх заходів, щоб задовольнити всі потреби армії.

Вибори до „Всеросійського Учредительного Собрания“ повинні одбуватись, як призначено, 12-го листопаду (ноябра), коли до цього часу їх не буде

одмінено для всієї Росії. Громадянам і установам треба мати це на увазі і прикласти всієї сили, щоб вибори було переведено точно, активно, числено.

Незабаром буде ухвалено Центральною Радою і оповіщено Генеральним Секретаріатом закон про Українську Установчу Раду. Виборчим інститутам доручається взяти це на увагу і після виборів до „Всеросійського Учредительного Собрания“ виборчих апаратів не касувати.

Вироблюється план військової охорони всієї України від погромів, грабіжів і всякого безчинства. Комісарам губернським і повітовим буде дано в допомогу військові частини. Комісари мають провадити рішучу і енергійну боротьбу з безладдям і злочинствами безвідповідальних людей. В справі боротьби з анархією і заведення доброго ладу на місцях Генеральний Секретаріат має опиратися на місцеві органи самопорядкування, котрі і є органами місцевої влади, коло якої повинна об'єднатися для місцевої їх піддержки вся місцева демократія.

Докінчується розроблення законопроекту регулювання земельних відносин і про передачу нетрудових земель в розпорядження земельних комітетів. Закон буде видано незабаром. До того часу всі захватні, своєвольні вчинки закликаємо припинити.

Всім установам, інституціям, урядовим особам доручається всі накази Генерального Секретаріату виконувати справно і швидко.

Громадян України закликаємо бути справжніми вільними громадянами, а через те активно і охоче стати на допомогу всім установам в важкій і спільній справі утворення порядку на Україні та охорони всіх великих здобутків всеросійської революції.

3-го Листопаду 1917 р., в Києві.

Генеральний Секретаріат України.

Українські гроші.

Під приводом Генерального Секретаря Туган-Барановського одбулася нарада при участі представників Київських банків в справі нестачі грошових знаків. Вирішено видати українські цінні бумага і гроші, але тоді, як би Україна була довше одірвана од Петрограду.

Селянський З'їзд в Костянтинограді.

Кон-градський повітовий Селянський з'їзд 5-го листопаду виніс такі постанови в справі сучасного менту: „Заслухавши доклад про оглошення Центральною Радою Генерального Секретаріату Верховною владою на Україні, висловлює своє задоволення і буде всіма засобами допомогати їх прямуюванню до ідеалів міжнародного соціалізму, разом з цим з'їзд підтримує повстання революційної демократії проти контр-революції, буде боротись за здобутки революції спільно з трудовим селянством всієї Росії“. В справі виборів до Установчих Зборів. „Заслухавши доклад про вибори до Всеросійських Установчих Зборів, обміркувавши це питання, і маючи на увазі, що список № 8 складений Губерніяльним Комітетом Селянської Спільки проти постанов тисячного з'їзду 10-го—11-го вересня, де сказано, що селянська Спілька намічає кандидатів і проведе їх по списку Укр. пар. Соц.-Революціонерів і що в список № 8 є не партійні люди, і навіть ті, що знаходяться під партійним судом, і що список № 8 не затверджений Центральним Комітетом У. П. С.-Р., постановили голосувати за партійний список № 17, який затверджений

Ц. К. Укр. П. С.-Р., в якому стоять дійні С.-Р. люде за яких ручається партія, які борються за землю і волю і Українські Установчі Зборі. Крім цього обрано тимчасовий виконавчий комітет.

м. Куп'янськ (на Харківщині).

8 листопаду тут склався гурток соціалістів-революціонерів. Поки що увійшло до складу цього гуртка 22 чоловіки (переважно козакі і офіцери тутешньої української частини, а також деякі городяне). Друкується відозва до селян з приводу виборів до Установчих Зборів, з якою, майже усі члени нової організації, вирішили завтра роз'їхатись по селах Куп'янського повіту для агітації за список, який огласили з'єднані організації: Партія Соц.-Рев., Укр. партія Соц.-Рев.; Харківська Губернська Рада Селян. Депутатів.

В Укр. партії С.-Р.

— 3 листопаду на зборах Полтавської організації Укр. п. С.-Р. в присутності до 30 членів, обговорювалося питання про виключення з партії Янка і Стеньки і більшістю 18 проти 7 постановлено: справу про порушення ними партійної дисципліни одікласти до партійного з'їзду, 21-го листопаду у Києві.

На перших чергових зборах, справа з Стенькою і Янком знову буде розглядано, бо в Комітет поступають протести проти признання правомочними тих зборів.

Збори призначаються в залізничній школі на південному вокзалі, у 3^{1/2} години в середу 15 листопаду.

— **Всеукраїнський з'їзд селянських депутатів.** Центральний Комітет Української Селянської Сплки скликає на 18 листопада (ноября) Всеукраїнську Раду селянських депутатів і вчора розіслав таку телеграмму:

„Всім Радам селянських депутатів!

Сьомого ноября Цент. Рада одногласно проголосила Універсалом Українську Народну Республіку, одночасно декретувавши перехід без викупу земель в розпорядження земельних комітетів і инше. Треба негайно приступити до закріплення нового ладу на місцях. Участь в складанню федерального Правительства візьме від імени Української Республіки Генеральний Секретаріат України. Разом з тим просимо на всеросійський з'їзд не їхати, а прибути на Всеукраїнсь-Селянську Раду вісімнадцятого ноября в Києві, Рильський переулоч.

На з'їзд запрошуються по два представника від повітових та губернських Рад селянських депутатів і по одному представникові від українських гарнизонних, армейських та корпусних Рад селянських депутатів, як з території Республіки Української, так і по за межами її. Також запрошуються до участі всі кандидати Селоспілки до Всеросійських Установчих Зборів. Селоспілка — Стасюк, Аркадій Степаненко“.

— **„Красная гвардія“ — „Вільне Козацтво“.** Як відомо, з перших днів революції Київське робітництво організувало з проміж себе бойові дружини для охорони революції.

Підчас останнього повстання у Петрограді, Київські дружини з'організувались в „красную гвардію“, маючи на меті оборону здобутків революції і спокою в Києві.

На засіданні „красногвардійці“ заявили, що вони не можуть підлягати тій, чи иншій партії і організуються для охорони порядку і боротьби з безладдям.

В І Й Н А.

— **Північний фронт.** Перестрілка на Фрідріхштадтському напрямі. Партії супротивника, що намагались розпочати звичайні братання, були аустрінуті нашим огнем із рушниць.

— **Західний, Південно-Західний і Руминський фронти.** Перестрілка.

— **Кавказський фронт.** Перестрілка. На примерському комахському напрямі ми відбили дужі турецькі партії, що атакували наші позиції.

— **Балтійське море.** В-з перемін.

— **Діяльність літунів.** 5 ноября в районі Тарнополи підчас повітряного бою ми пошкодили аероплана супротивника, який знизився в своєму росташуванні.

На руминському фронті наші літуни вдало кидали бомби в тилові інституції супротивника.

Х Р О Н І К А.

Справа Миру.

Народний комісар зовнішніх справ Троцький, звернувся до посла Французької Республіки з слідуочим листом: „Пане посол Французької Республіки! Маю честь повідомити вас, пане посол, що Всеросійський з'їзд совітів робітничих, салдатських і селянських депутатів, організував нове правительство Російської Республіки, нині—совіт народніх комісарів. Головою цього правительства є В. Ульянов, керувати зовнішньою політикою доручено мені. Яко народний комісар по зовнішніх справах, звертаю вашу увагу на ухвалений з'їздом совітів текст перемирря і демократичного миру без анексій і контрибуцій на основі самовизначіння націй.

Маю честь прохати вас дивитися на вказаний документ, як на формальне предлошіння негайного перемирря на всіх фронтах і негайного початку мирних переговорів. З цим предлошінням уповноважене правительство Російської Республіки звертається разом до всіх воюючих народів і до їхніх правительств.

Запевнюю, пане посол, в глибокому поважанні совітського правительства до народу Франції, який не може не прагнути миру, як і всі инші народи, вимучені і висушені цією бойнею.

Народний комісар по справах зовнішніх

Троцький“.

Справа миру.

В Германії, Австрії та Італії.

Представник Центрального Комітету Р. С. Д. Р. Партії (большевіків) зробив доклад про те, що робиться в инших державах соціалістами в справі миру і як тамешні соціалісти відносяться до нової революції в Росії.

Ось як одгукнули робітничі організації в Германії на російську революцію, там добре не знали, як було скинуте временне правительство і як замість його стало нове правительство, як замість половинчатого правительства, що не вдовольняло ні демократію ні панство та купецтво, стало правительство совітів робітничих та солдатських депутатів. Але вже саме сущесткування народнього правительства, яке просто предложило всім державам негайне перемирря, багато казало німецьким робітникам.

В Германії серед соціально-демократів є дві течії— воєнники, ті, що усіма способами піддержують германське правительство і противники війни, котрі борються весь час з правительством. Ця друга течія не дуже сильна, бо в Германії, як у нас було за царського режиму, не вільно балакати і писати проти війни, а ще гірше організуватися для боротьби з правительством за негайний мир. Організації цих лівих соціально-демократів працюють потайки в дуже важких обставинах.

Як тільки зачули германські соціально-демократи про те, що російське правительство пропонує перемир'я, вони зараз же випустили відозву до германських робітників. В тій відозві соціально-демократи закликають робітників влаштувати демократію за мир і проти всяких спроб продовження далі братовбивчої війни за захвати чужих земель. В ній закликається боротися за негайне перемир'я на усіх фронтах.

Робітничі газети заявляють, що соціально-демократи повинні боротися в Германії за негайний початок мирних переговорів. „Робітничий клас усіх країн повинна вимагати у своїх правительств відповісти на російське пропозиція миру. Прийшов час рішуче боротися. Коли не використати цього випадку, то може справа миру одсунеться ще на довгі роки“.

Навіть німецькі оборонці прислали до заграничної делегації большевиків в Стокгольмі своїх представників для переговорів. Вони заявили, що усіма силами піддержуватимуть вимоги перемир'я і початку мирних переговорів, на тих основах, які зазначені в декреті про мир з'їзду совітів.

В Австрії зараз же, після получених відомостей про революцію в Росії, були улаштовані величезні демонстрації за негайний мир. Там видно надто сильне бажання миру, бо із парламента боротьба за мир винесена на вулицю, в народ.

В Італії, в Турині ціле повстання. Частина солдат перейшла на бік повставшого народу. Кажуть, що Італія стоїть перед революцією. Таке стремління до повстання проявляється по усій Італії. Цьому особливо сприяли останні неувдачі на фронті, коли цілі армії Італійські здавались в полон.

Нове підняття революційних сил в Росії дає нові надії на перемогу демократії в справі миру.

Німецькі, французькі та австрійські соціалісти про російську революцію.

Французькі соціалісти прислали в Петроград совіту робітничих і солдатських депутатів телеграму. Вони вітають большевиків, боротьбу за негайний мир та інтернаціональний соціалізм.

Від німецького соціально-демократа Ледебурга, що великою повагою користується серед німецького пролетаріату, одержана телеграма, в якій говориться: „Неовне освітлювання того, що робиться в Росії, перешкоджає скласти певну думку про російську революцію. В усякому разі Керенський зайвий раз доказав, яка шкода виходить від союзу з буржуазією. Не зважаючи на його заслуги спочатку в боротьбі з царізом, він скоро заплутався в буржуазній політиці. Декрет з'їзду совітів робітничих та солдатських депутатів про негайний мир зустріне піддержку соціалістів усіх країн“.

Од австрійської соціально-демократичної партії в Центральному Комітеті Совітів те ж одержана телеграма. В ній говориться, що соціально-демократична партія Австрії вітає російську демократію, котра взяла

владу в свої руки. Вона висловлює повну згоду в справі миру і негайного перемир'я. В австрійському парламенті будуть ужиті всі способи, щоб добитися перемир'я. Австрійський робітничий клас відчуває себе тісно зв'язаним з російським пролетаріатом в боротьбі за найшвидчий демократичний мир.

Прилучення Галичини до Польщі.

5 листопада в Берліні відбулася коронна рада під проводом Вільгельма при участі Черніна, австрійського міністра загран. справ і товаришів, на якій обговорювало польське питання. Германські газети доносять, що імператор Карло прийняв титул короля польського, а тому Польща буде злучена з Австро-Угорщиною на особливій унії Галичина є прилучена до Польщі.

Вільгельм прийняв титул великого князя Литовського і князя Курляндського.

Совіт народів на Закавказ'ї.

1 листопада. На з'їзді народів, який відбувається в Тіфлісі, ухвалено положення про міжнародний совіт на Кавказі.

Совіт ставить своєю спільною задачею об'єднати коло себе всі народи і національні групи на Закавказ'ї на основах „совіту народів“ у Києві, якому і ухвалює підлягати цілком.

Совіт має боротися: а) за широкую національно-територіальну автономію для народів, які мають територію; б) за національно-персональну автономію для народів, які не мають своєї території, в) за федеративний зв'язок всіх народів і національних груп Закавказ'я.

Відділення Кавказу від Росії.

Проїздом в Москві остановився Церетелі, котрий приїхав з Кавказу. По його словам, Кавказ уже відділився від Росії і склав свій правительственный орган. Вже избранний парламент з 40 депутатів, котрі представляють різні тільки соціалістичні партії, в цьому числі тільки один большевик.

На Кавказі зовсім спокійно.

З'їзд Української Партії Соціалістів-Революціонерів.

Бюро Центрального Комітету Української Партії Соціалістів-Революціонерів повідомляє всі партійні організації в усіх українських губерніях, колоніях, війську, та флоті, що на 21 листопада скликається до Києва з Всеукраїнський З'їзд Української Партії Соціалістів Революціонерів.

Представництво: 1) Кожна партійна організація, кожний військовий партійний гурток, посилають по одному представникові од кожної пів сотні членів. Організації, що налічують менше 50 членів посилають одного представника.

2) Організовані губерніяльні, армейські і центро-флотські комітети У. П. С.-Р. посилають по 2 представники.

3) Організовані повітові комітети посилають по одному представникові.

4) Члени Центрального Комітету беруть всі участь в З'їзді з правом рішучого голосу.

5) Члени партії беруть участь в З'їзді з правом дорадчого голосу.

6) Для нечленів партії З'їзд закритий.

Порядок денний:

- 1) Sprawozdania z діяльності Центрального Комітету
- 2) Наказ депутатам, обраним на Всеросійські Установчі Збори.
- 3) Установчі Збори України.
- 4) Справа партійної дисципліни.
- 5) Поправки до партійного статуту.
- 6) Партія і Селянська Спілка.
- 7) Поправки до партійного програму.
- 8) Вибори нового Центрального Комітету!
- 9) Біжучі справи.

До п'ятого і сьомого факту спеціальних докладчиків не буде. Партійні організації повинні переглянути статут і програм партії, і оголосити на З'їзді поправки, коли визнають їх потрібними.

Центральний Комітет закликає всі організації скликати загальні Збори до З'їзду, обміркувати всі справи і дати відповідний наказ делегатам.

З огляду на важливість справ, які будуть вирішуватись на З'їзді, всі організації повинні необхідно прислати делегатів. Ті організації, які в ніякому разі делегатів прислати не зможуть, повинні повідомити про це Центральный Комітет, і прислати на письмі свої постулати до З'їзду.

Всі обрані депутати до Всеросійських Установчих Зборів, члени Української Партії Соціалістів-Револу-

ціонерів, мусять обов'язково прийняти участь в З'їзді.

За всякими інформаціями прохаємо звертатись до Бюро Центрального Комітету, Київ, Центральна Рада.

До всіх організацій Укр. Партії Соціалістів-Револуц.

По постанові Губерніяльної Конференції У. П. С.-Р. в Полтаві 28, 29 версня, кожна партійна організація мусить подбати про кошти для Губ. Комітету. Для цього:

1) Надіслати авансом в касу Губ. Комітету із всієї каси організації, рахуючи наявність до 1 жовтня.

2) 3-го жовтня що місячно надсилати п'ять відсотків прибутку за місяць, з котрих половина організаційному уставу буде одсилатись Ц. К.

3) Подбати про улаштування, негайно виставити користь Губ. Комітету.

4) Подбати про організацію кружечного збору повітовим місцям, лотарей, підписних листів та іншого на фонд Губ. Комітету.

Про всі заходи прохаю негайно сповістити Губ. Комітет.

Голова Губ. Комітету *Л. Ковалів.*

Писарь *І. Барій.*

Адреса: Полтава, Рада робітничих та салдацьких депутатів. Губ. Комітет У. П. С.-Р.

До Організації Української Партії Соціалістів-Револуціонерів.

По постанові пленума губ. комітету у. п. с.-р. скликається губерніяльна конференція Української Партії Соціалістів-Револуціонерів. Днем з'їзду призначається 19 листопаду з 10 годин ранку Конференція відбудеться в помешканні Комітету (Рада Робітничих та Салдацьких Депутатів). На Конференцію мають право прислати організації, котрі зареєстровані в губ. комітеті у. п. с.-р. до 10 листопаду. На конференцію закликаються представники од повітових та сільських організацій (по одному на півсотні членів). Повітові організації в свою чергу запрошуються оповістити про конференцію організації свого повіту.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Полтавської Організації Української партії соціалістів-революціонерів призначені

на 15 листопаду в 3^{1/2} години дня,

в помешканні залізничної школи

на **Харьковському вакзалі.**

Редактори:

{ А. Генс

{ А. Заливчий.

Видавець А. Генс.

Аграрна Комісія

ПАРТІЇ СОЦІАЛІСТІВ-РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ дає пояснення в

„Загальному пляну земельної реформи“

посилає своїх членів направляти роботу повітових та волостних земельних комітетів.

Адреса: Полтава, Губернське Земство, А. Генсу.

Од редакції

Редакція цим сповіщає, що тим особам і громадським установам, які до 15 Листопаду не внесут передплати, газета не висилатиметься.